Izvedbeni plan nastave (*syllabus*[1])

Sastavnica	**Odjel za etnologiju i antropologiju**					**akad. god.**	2025./2026.
Naziv kolegija	**Iščitavanje kulture: odabrane etnografije svijeta**					**ECTS**	**4**
Naziv studija	**Preddiplomski studij etnologije i antropologije**						
Razina studija	☒ preddiplomski	☐ diplomski	☐ integrirani	☐ poslijediplomski			
Godina studija	☐ 1.	☒ 2.	☐ 3.	☐ 4.	☒ 5.		
Semestar	☐ zimski ☒ ljetni	☐ I.	☐ II.	☐ III.	☒ IV.	☐ V.	☐ VI.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij	☐ izborni kolegij	☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		**Nastavničke kompetencije**	☐ DA ☒ NE	
Opterećenje	30	**P**	15	**S**		**V**	**Mrežne stranice kolegija** ☒ DA ☐ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	**Šime Vitasovića 1 predavaonica 101**			**Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij**	Hrvatski		
Početak nastave	**25.2.2026.**			**Završetak nastave**	3.6.2026.		
Preduvjeti za upis							
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Senka Božić Vrbančić						
E-mail	senka.bozic1@gmail.com, svrbanci@unizd.hr			**Konzultacije**			
Izvođač kolegija	Prof. dr. sc. Senka Božić Vrbančić						
E-mail	senka.bozic1@gmail.com, svrbanci@unizd.hr			**Konzultacije**	Srijeda, 11-12 (i po dogovoru, moguće i zoom konzultacije)		
Suradnici na kolegiju	asistentica						
E-mail				**Konzultacije**			
Suradnici na kolegiju							
E-mail				**Konzultacije**			
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ seminari i radionice	☐ vježbe	☐ obrazovanje na daljinu	☐ terenska nastava		
	☐ samostalni zadaci	☒ multimedija i mreža	☐ laboratorij	☐ mentorski rad	☐ ostalo		
Ishodi učenja kolegija	• Analizirati etnografske tekstove i razumjeti poziciju iz koje su tekstovi nastali • Razumjeti različite pristupe etnografiji • Primjenjivati temeljne antropološke pojmove i koncepte • Sudjelovati u raspravama na temelju prethodne pripreme • Argumentirano iznositi mišljenje						
Ishodi učenja na razini programa	• Razlikovati i interpretirati suvremene antropološke teorije i pravce • Prepoznati potrebu njegovanja kulturne raznolikosti i interkulturnoga dijaloga u lokalnom i globalnom kontekstu **Kritičko mišljenje** • Analizirati, identificirati i promišljati probleme unutar same discipline • Analizirati i promišljati pojam kulture kroz artikulaciju raznih praksi i sociokulturnih obilježja poput etniciteta, religije, roda, političkih i vjerskih uvjerenja, pitanje subjektiviteta **Vještine učenja** • Samostalno proučavati i valorizirati literaturu na hrvatskome i stranim jezicima • Samostalno se koristiti suvremenim komunikacijskim tehnologijama						

[1] Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☒ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar
	☐ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☒ ostalo	
Uvjeti pristupanja ispitu	Prisutnost na nastavi sukladno Pravilniku o studijima i studiranju, održano seminarsko izlaganje				
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova			10.6.2026. 24.6.2026.	2.9.2026. 16.9.2026.	
Opis kolegija	Antropologija se bavi istraživanjem kulture i društva, ukazujući na specifičnosti i značaj svakodnevnog ljudskog iskustva. Stoga antropolozi diljem svijeta proučavaju razne načine na koje su ljudski životi uobličeni društvenim i kulturnim odnosima. Teme kojim se antropolozi bave variraju od pitanja nacije, ekonomije, obitelji, javnog zdravlja, religije, vjerovanja i rituala do pitanja politike, traume, globalizacije, migracije, klase, rase, roda, seksualnosti, 'devijacije' i društvene kontrole, kao i svih oblika društvene nejednakosti. Uzimajući u obzir aktualne etnografske pristupe o "uobičajenom i svakodnevnom" (iščitavanje kulture) kolegij će se baviti analizom antropološke proizvodnje znanja u različitim dijelovima svijeta. Tijekom seminara studentice i studenti će analizirati odabrane etnografije i dokumentarne filmove u svrhu problematiziranja kulturoloških kategorija, kao i pozicija iz kojih antropolozi pokušavaju imaginirati, razumjeti i interpretirati svijet oko sebe. Studenti i studentice će za svaki seminar biti podijeljeni u grupe. Grupe će dobiti svoj zadatak na uvodnom predavanju.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Upoznavanje s programom kolegija i obvezama studenata. 2. Antropologija globalizacije 3. FILM: *Darwinova noćna mora* ili *Dolazimo u miru (Hubert Sauper)* 4. Antropologija globalizacije 5. Komodifikacija kulture 6. Etnicitet i klasa 7. Globalizacija, društveno isključeni i pitanje subjektiviteta 8. Globalizacija i pitanje seksualnosti 9. Kulturni relativizam i pitanje drugosti 10. Multikulturno društvo (etničke manjine) 11. Etnografija i multikulturno društvo 12. Globalizacija i antropocen 13. Kultura, globalizacija, društvene interakcije, novi imaginariji globalne budućnosti, antropocen 14. Završno predavanje				
Obvezna literatura	• Abu-Lughod, Lila 2013. Do Muslim Women Really Need Saving? Anthropological Reflections on Cultural Relativism and Its Others. *American Anthropologist* (104) 3, 783-790. • Aly, Rami, 2015. *Becoming Arab in London. Performativity and Undoing of Identity*. London: Pluto Press. • Allison, Anne. 2003. Portable Monsters and Commodity Cuteness: Poke´mon as Japan's New Global Power. *Postcolonial Studies* (6): 3, 381-395. • Appadurai, Ajrun. 1990. Disjunctures and Difference in the Global Cultural Economy. *Theory, Space, Society*. (7) 295-309. • Biehl, Joao 2007. A Life: Between Psychiatric Drugs and Social Abandonment. *Subjectivity: Ethnographic Investigations*, 397-422. • Bourgois, Philippe. 2011. Poverty at Work: Office Employment and the Crack Alternative. *Conformity and Conflict: Readings in Cultural Anthropology*. New York: Pearson. Str.125-136. • Hage, Ghassan. 2022. *White Nation: Fantasies of White Supremacy in a Multicultural Society*. London: Routledge. str.15-27. • Najmabadi, Afsaneh. 2008. Transing and Transpassing Across Seks-Gender Walls in Iran. *Women's Studies Quarterly* 36(3-4): 23-42.				

	• Tsing, Anna L. 2012. Unruly Edges: Mushrooms as Companion Species. *Environmental Humanities*. Vol. 1. Str.141-154
Dodatna literatura	Xavier Inda, J. & R. Rosaldo. 2008. *The Anthropology of Globalisation. A Reader*. Blackwell. Elisabetta Costa, Patricia G. Lange, Nell Haynes, Jolynna Sinanan. 2022. *The Routledge Companion to Media Anthropology*. Eriksen, T. Hylland (2016), *Overheating. An anthropology of accelerated change*, London: Pluto Press. Ho, Karen. 2009. *Liquidated: An Ethnography of Wall Street*. Durham and London: Duke University Press. Miller, D. et al. (2016), *How the World Changed Social Media*, London: University College of London Press. Open access e-book: https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/1474805/1/How-the-World-Changed-Social-Media.pdf Ngai, Sianne. 2008. "Merely Interesting," Critical Inquiry, The University of Chicago Press. Tsing, A. Lowenhaupt (2021), *The Mushroom at the End of the World. On the possibility of life in capitalist ruins*, Princeton: Princeton University Press. Tsing, A. Lowenhaupt (2005), *Friction. An ethnography of global connection*, Princeton: Princeton University Press. Tsing, Anna L. & Elisabeth Pollman, 2004. Global Futures: the game. *Friction: An Ethnography of Global Connection*. Princeton: Princeton University Press.
Mrežni izvori	https://highline.huffingtonpost.com/articles/en/the-myth-of-the-ethical-shopper/ Creaturely life in *We come as friends*... https://www.mdpi.com/2076-0787/8/1/44 https://www.goodreads.com/list/show/23266.Good_Ethnography https://afa.americananthro.org/grants-and-prizes/2022-awards-recipients/

Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☐ završni pismeni ispit	☐ završni usmeni ispit	☐ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit		
	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☒ drugi oblici

Način formiranja završne ocjene (%)	10% - pohađanje nastave sukladno Pravilniku, čitanje seminarske literature , aktivna participacija 20% - seminarska prezentacija 70% - ispit s dozvoljenim korištenjem literature

Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	0-60	% nedovoljan (1)
	61-70	% dovoljan (2)
	71-80	% dobar (3)
	81-90	% vrlo dobar (4)
	91-100	% izvrstan (5)

Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete

	☐ ostalo
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. *Etičkog kodeksa* Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. *Etičkog kodeksa* Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. […] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. […] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povrjedu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se *Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru*. U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi.